

Sygn. akt VIII Gz 35/15

POSTANOWIENIE

Dnia 9 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział Gospodarczy

w składzie : Przewodniczący SSO Agnieszka Kądziołka

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 2015 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

przeciwko P. A.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej od postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 1 grudnia 2014r., sygn. akt X GNc 1044/12

postanawia :

uchylić zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 1 grudnia 2014 roku w punkcie 2 pozostawiając orzeczenia o kosztach postępowania zażaleniowego Sądowi pierwszej instancji

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 1 grudnia 2014 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie oddalił wniosek pozwanej o przywrócenie terminu do złożenia sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w dniu 24 maja 2012 r. oraz odrzucił sprzeciw od nakazu zapłaty.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd pierwszej instancji wskazał, że w dniu 24 maja 2012 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty, który został wysłany na adres pozwanej w N. przy ul. (...). Nakaz został doręczony pozwanej osobiście w dniu 14 czerwca 2012 r., co pozwana potwierdziła swoim własnoręcznym podpisem na zwrotnym potwierdzeniu odbioru (k. 44). Pismem z dnia 30 lipca 2014 r. pozwana wniosła o przywrócenie terminu do złożenia sprzeciwu od nakazu zapłaty oraz złożyła sprzeciw od nakazu zapłaty. W uzasadnieniu swojego wniosku podniosła, że w terminie wpłynięcia do Sądu pozwu nie mieszkała w miejscu zameldowania, lecz wynajmowała i wynajmuje do tej pory mieszkanie w S. przy ul. (...). Pozwana argumentowała, że powód we wniesionym pozwie wskazał niepoprawny adres zamieszkania pozwanej. Wskazała, że o toczącej się sprawie uzyskała informację z zawiadomienia o wszczęciu egzekucji z wezwaniem do zapłaty należności, które zostało pozwanej przekazane w dniu 28 lipca 2014 r. przez W. A. – babcię pozwanej, nieupoważnioną do odbioru korespondencji. Pozwana wyjaśniła, że nie miała wiedzy na temat toczącego się postępowania aż do dnia 28 lipca 2014 r. W ocenie pozwanej ma to wskazywać na brak jej winy w niedotrzymaniu terminu do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty.

Sąd Rejonowy oddalił wniosek pozwanej o przywrócenie terminu wskazując, że okoliczności przedstawione przez pozwaną nie pozwalają na przyjęcie, iż w sprawie mamy do czynienia z niezawinionym uchybieniem terminowi. Wniosek strony opierał się bowiem wyłącznie na tym, że powódka wskazała niepoprawny adres do doręczeń dla pozwanej, to jest adres przy ul. (...) w N., w sytuacji gdy adresem prawidłowym jest ul. (...) w S.. Tymczasem z akt sprawy wynika ewidentnie, że nakaz zapłaty skierowany do pozwanej na adres ul. (...) w N. będący jej adresem zameldowania – został przez pozwaną odebrany osobiście. Sąd Rejonowy przyjął, że okoliczności przywołane przez pozwaną na poparcie jej wniosku nie odpowiadają rzeczywistości i z przyczyn oczywistych nie mogą stanowić podstawy

do przywrócenia terminu do wniesienia sprzeciwu, wniosek został więc oddalony. Z uwagi na wydane rozstrzygnięcie w przedmiocie wniosku o przywrócenie terminu sprzeciw od nakazu zapłaty wniesiony wraz z wnioskiem Sąd pierwszej instancji uznał za spóźniony, a tym samym podlegający odrzuceniu na podstawie art. 504 §1 k.p.c.

Zażalenie na postanowienie z dnia 1 grudnia 2014 roku w pkt 2 złożyła pozwana domagając się uchylenia zaskarżonego postanowienia. W uzasadnieniu zażalenia pozwana powołując art. 380 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. wskazała dodatkowo, że zasadność wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu podlega ocenie przy rozpoznawaniu zażalenia na odrzucenie sprzeciwu.

Uzasadniając wnioski zażalenia pozwana podkreślała, że Sąd pierwszej instancji nieprawidłowo przyjął, iż nastąpiło skuteczne doręczenie przesyłki zawierającej nakaz zapłaty. Pozwana ponownie podała, że od 2011 roku nie zamieszkuje w N., lecz w S. pod adresem: ul. (...). Wyjaśniła, że na potwierdzeniach odbioru przesyłek widnieje podpis jej babci, która jest osobą starszą, schorowaną, cierpi na demencję starczą i nigdy żadnych przesyłek sądowych łączących się ze sprawą pozwanej nie przekazywała. Pozwana wskazała, że dowiedziała się o tym, iż korespondencję sądową odbierała jej babcia w dniu 22 grudnia 2014 roku, kiedy zapoznała się z aktami sprawy. Pozwana powołała w zażaleniu dowody z zeznań świadków: pracownika ośrodka pomocy społecznej w N., lekarza rodzinnego oraz swojego ojca, w celu wykazania, że jej babcia posiada problemy z komunikacją z otoczeniem i cierpi na częściową utratę pamięci.

Odnosząc się do uzasadnienia postanowienia wydanego przez Sąd pierwszej instancji w zakresie, w którym Sąd ten uznał za wiarygodną adnotację sporządzoną przez pracownika poczty wskazującą na to, że przesyłkę poleconą odebrał adresat, pozwana zwróciła uwagę na to, iż ocena Sądu pierwszej instancji dotycząca tego dokumentu błędnie zakłada wiarygodność tej adnotacji w sytuacji, gdy już na pierwszy rzut oka zauważalny jest odmienny charakter pisma osoby potwierdzającej odbiór przesyłki od charakteru pisma pozwanej, widocznego na złożonych przez pozwaną pismach procesowych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie jest uzasadnione.

Stanowisko Sądu pierwszej instancji opiera się na założeniu, że nakaz zapłaty został pozwanej prawidłowo doręczony w dniu 14 czerwca 2012 roku (potwierdzenie odbioru karta 44). Doręczenie to zostało dokonane przez Poczta Polską.

W orzecznictwie przyjmuje się, że pocztowy dowód doręczenia pisma adresatowi jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 k.p.c., zaświadczającym fakt i datę doręczenia, korzystającym z domniemania prawdziwości (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z 16.05.2002 r. IV CZ 72/020).

We wniosku o przywrócenie terminu pozwana podjęła czynności zmierzające do obalenia domniemania prawdziwości tego dokumentu, składając jako dowód pierwszą stronę umowy najmu mieszkania położonego przy ulicy (...) w S., zawartą przez pozwaną w 2011 roku z E. B. oraz dokument elektroniczny - "Potwierdzenie transakcji" potwierdzający przelew środków pieniężnych z rachunku bankowego, które pozwana przelała na rzecz E. B. z tytułu opłaty za najem oraz opłat dla zarządcy i za fundusz remontowy w lipcu 2014 roku. Powyższe - jak podkreślała pozwana - potwierdza fakt, że od 2011 do 2014 roku pozwana zamieszkuje w wynajętym mieszkaniu w S. przy ulicy (...).

Mając na uwadze treść wniosku o przywrócenie terminu oraz treść zażalenia Sąd odwoławczy w pierwszej kolejności dokonał oceny dokumentu, jakim jest potwierdzenie odbioru (karta 44) pod kątem tego, czy faktycznie dokument ten zaświadcza fakt doręczenia nakazu zapłaty pozwanej P. A. - co wynika z adnotacji doręczyciela na odwrocie potwierdzenia odbioru. Zauważyć trzeba, że odbiorca przesyłki potwierdził odbiór podpisując się jedynie samym nazwiskiem (...), poniżej innym charakterem pisma w nawiasie zamieszczano adnotację, której treść można odczytać jako imię (...).

Dokonane w trybie art. 254 § 1 k.p.c. porównanie charakteru pisma pozwanej (tj. jej podpisów składanych na wnoszonych w sprawie pismach procesowych oraz podpisu w dowodzie osobistym - którego kserokopię dołączono

do zażalenia) z charakterem pisma osoby, która podpisała się na zwrotnym potwierdzeniu odbioru, prowadzi do wniosku, że podpisy te złożyły różne osoby. W tej sytuacji, mając na uwadze wątpliwość co do prawdziwości danych podanych przez Poczta Polską w potwierdzeniu odbioru, polegających na stwierdzeniu, że przesyłkę doręczono adresatowi, Sąd odwoławczy zwrócił się do naczelnika urzędu pocztowego, który dokonał doręczenia, z prośbą o wyjaśnienie wątpliwości, czy przesyłkę faktycznie doręczono do rąk własnych adresata, czy też doręczono ją innej osobie (zarządzenie - karta 112). W odpowiedzi udzielonej w piśmie z dnia 29 maja 2015 roku naczelnik urzędu pocztowego wskazał, że przesyłkę tą doręczono nie adresatowi, tylko dorosłemu domownikowi - K. A. (karta 116). Mając na uwadze powyższe, a także fakt, że pozwana we wniosku o przywrócenie terminu wykazała, że nie zamieszkuje od adresem, gdzie dokonano doręczenia, przyjąć należało, że doręczenie nakazu zapłaty nie zostało dokonane. Dokument w postaci potwierdzenia odbioru zawiera nieprawdziwe dane dotyczące osoby, której wydano przesyłkę.

Sąd pierwszej instancji wydając zaskarżone postanowienie oparł się na założeniu, że doręczenie nakazu zapłaty było prawidłowe i dokonane do rąk adresata. Założenie to okazało się błędne.

W konsekwencji nieprawidłowe jest rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji odrzucające sprzeciw od nakazu zapłaty, w istocie nie doszło bowiem w ogóle do doręczenia nakazu zapłaty pozwanej, co oznacza, że termin do złożenia sprzeciwu od nakazu zapłaty nie rozpoczął jeszcze biegu. Tym samym zaskarżone postanowienie w przedmiocie odrzucenia sprzeciwu od nakazu zapłaty z uwagi na niedochowanie terminu do jego złożenia podlegało uchyleniu. Konieczne jest natomiast doręczenie nakazu zapłaty na podany przez pozwaną adres.

Wyjaśnić trzeba, że w granicach zaskarżenia Sąd drugiej instancji rozpoznający zażalenie może orzec reformatoryjnie (Sąd drugiej instancji orzeka reformatoryjnie na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 386 § 1 k.p.c. nie tylko wtedy, gdy zmienia zaskarżone postanowienie, ale także wówczas, gdy - uznawszy zażalenie za uzasadnione - uchyla to orzeczenie, nie dostrzegając zarazem potrzeby orzekania o określonym żądaniu procesowym lub w określonej kwestii), może też uchylić zaskarżone orzeczenie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania, co wymaga ponownego orzeczenia przez Sąd pierwszej instancji co do określonego żądania lub określonej kwestii (Sąd drugiej instancji rozpoznający zażalenie orzeka wówczas na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 386 § 4 k.p.c.).

W rozpoznawanej sprawie wystąpił ten pierwszy przypadek, na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 386 § 1 k.p.c. należało więc uchylić zaskarżone postanowienie z pozostawieniem orzeczenia o kosztach postępowania zażaleniowego Sądowi pierwszej instancji (art. 108 § 2 k.p.c.).

Dodatkowo wyjaśnienia wymaga, że w zażaleniu skarżąca podnosiła zarzuty zwalczające zasadność decyzji Sądu pierwszej instancji w przedmiocie oddalenia wniosku o przywrócenie terminu, zarzuty te Sąd rozpoznał w ramach art. 380 k.p.c.. Sąd odwoławczy w ramach kontroli postanowień dokonywanej w trybie art. 380 k.p.c. nie wydaje co do nich odrębnego orzeczenia, rozpoznanie tych postanowień znajduje tylko negatywny bądź pozytywny wyraz w uzasadnieniu orzeczenia Sądu drugiej instancji. Formalne uchylenie postanowienia podległego art. 380 k.p.c. nie jest dopuszczalne (por. Kodeks postępowania cywilnego, Komentarz, Część I, Tom II, pod red. T. Erecińskiego, Warszawa 2009, wydanie 3 oraz uchwała SN z 16 listopada 2004 roku, III CZP 62/04).

Sąd drugiej instancji uznał na podstawie art. 380 k.p.c. za nieprawidłowe postanowienie Sądu Rejonowego oddalające wniosek o przywrócenie terminu - wniosek ten należało odrzucić jako niedopuszczalny, został bowiem złożony w sytuacji, w której do uchybienia terminowi w ogóle nie doszło (termin do złożenia sprzeciwu od nakazu zapłaty nie rozpoczął jeszcze biegu wobec nieprawidłowego doręczenia).

W tym stanie rzeczy Sąd odwoławczy orzekł jak sentencji.